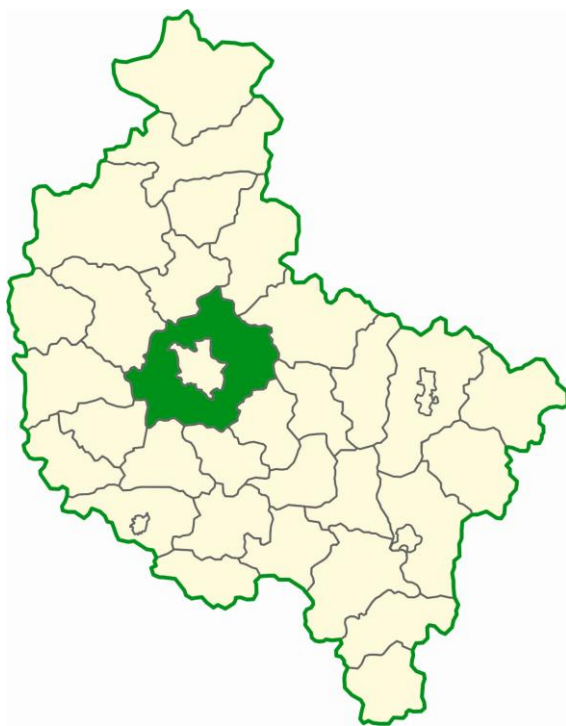

WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA W POZNANIU

INFORMACJA O STANIE ŚRODOWISKA I DZIAŁALNOŚCI KONTROLNEJ WIELKOPOLSKIEGO WOJEWÓDZKIEGO INSPEKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W POWIECIE POZNAŃSKIM W ROKU 2012

Opracowanie:

*Wydział Monitoringu Środowiska
pod kierunkiem Marii Pułyk
Wydział Inspekcji
pod kierunkiem Małgorzaty Koziarskiej*

Zatwierdził:

*Hanna Kończal
Zastępca Wielkopolskiego
Wojewódzkiego Inspektora
Ochrony Środowiska*

Poznań, grudzień 2013

SPIS TREŚCI

1.	WPROWADZENIE	4
2.	WYBRANE CECHY POWIATU	5
3.	STAN ŚRODOWISKA	9
3.1.	Monitoring jakości powietrza	9
3.2.	Monitoring jakości wód	11
3.2.1.	Monitoring jakości wód powierzchniowych	11
3.2.2.	Monitoring jakości wód podziemnych	17
3.3.	Monitoring jakości gleby i ziemi	19
3.4.	Monitoring hałasu	19
3.5.	Monitoring pól elektromagnetycznych	23
3.6.	Monitoring gospodarki odpadami	24
3.7.	Podsumowanie i wnioski	26
4.	DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA	28
5.	POWAŻNE AWARIE	29

1. WPROWADZENIE

Opracowanie ma na celu przedstawienie stanu środowiska oraz wyników działalności kontrolnej Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska na terenie powiatu poznańskiego. Do przygotowania materiałów wykorzystano badania własne WIOŚ w Poznaniu, wyniki badań będące w posiadaniu WIOŚ oraz ustalenia z kontroli użytkowników środowiska, prowadzonych przez inspektorów WIOŚ.

Ostateczna ocena stanu środowiska w Wielkopolsce w 2012 roku została opublikowana w formie „Raportu o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2012”.

Bieżące informacje dotyczące stanu środowiska na terenie całego województwa wielkopolskiego znaleźć można na stronie internetowej www.poznan.wios.gov.pl.

Zadania w zakresie ochrony przyrody, w tym ustanawianie form ochrony przyrody oraz sprawowanie nadzoru nad przestrzeganiem określonych ustawą zakazów w stosunku do tych form, realizuje Regionalny Konserwator Przyrody.

2. WYBRANE CECHY POWIATU

Położony w centralnej części województwa wielkopolskiego powiat poznański, o powierzchni niespełna 1900 km², zamieszkuje 344752 osób (stan na dzień 31.12.2012, wg GUS).

Według podziału fizyczno-geograficznego J. Kondrackiego powiat ten położony jest:

- w makroregionie Pojezierze Wielkopolskie: mezoregiony Pojezierze Poznańskie, Poznański Przełom Warty, Pojezierze Gnieźnieńskie, Równina Wrzesińska oraz
- w makroregionie Pradolina Warciańsko-Odrzańska: mezoregiony Kotlina Śremska, Dolina Środkowej Obry.

Zagospodarowanie przestrzenne powiatu jest zróżnicowane. Znajdują się tu miasta i gminy o charakterze przemysłowo-usługowo-rolniczym m.in.: Luboń, Komorniki, Swarzędz, Suchy Las, Tarnowo Podgórne, Czerwonak, Rokietnica; miasta i gminy rolno-przemysłowe takie jak Mosina, Murowana Goślina oraz gminy rolnicze i rolniczo-turystyczne: Pobiedziska, Puszczykowo, Buk, Kostrzyn, Stęszew, Dopiewo i Kleszczewo. Pomimo wysokiego stopnia zurbanizowania, ponad 61% obszaru powiatu stanowią grunty rolne, około 22% – lasy.

Administracyjnie powiat podzielony jest na:

- osiem gmin miejsko-wiejskich: Buk, Kostrzyn, Kórnik, Mosina, Murowana Goślina, Pobiedziska, Stęszew, Swarzędz,
- dwie gminy miejskie: Luboń, Puszczykowo,
- siedem gmin wiejskich: Czerwonak, Dopiewo, Kleszczewo, Komorniki, Rokietnica, Suchy Las, Tarnowo Podgórne.

Ponad 93% ludności powiatu korzysta z sieci wodociągowej, a 63,9% z sieci kanalizacyjnej (stan na dzień 31 grudnia 2012, dane wg GUS).

W ewidencji WIOŚ w Poznaniu znajdują się 34 mechaniczno-biologiczne oczyszczalnie ścieków eksploatowane na terenie powiatu poznańskiego ziemskiego. Dane o ilości ścieków pochodzą z *Wykazów zawierających zbiorcze zestawienia informacji o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat.*

Lp.	Gmina	Miejscowość/Eksploatujący	Obszar obsługiwany	Ilość ścieków w roku 2012 /m ³ /
1	Buk	Niepruszewo / Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Buku	Niepruszewo, Cieśle, Otusz, Kalwy, Wygoda	54543
2		Buk - Wielka Wieś / Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Buku	Wielka Wieś, Buk, Dobieżyn, Dakowy Suche, Szewce	214158
3		Dobra / Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Buku	Dobra	2712
4	Czerwonak	Promnice / Presseko Sp. z o.o.	Promnice	15307
5		Centralna Oczyszczalnia Ścieków w Koziegłowach / Aquanet S.A.	Poznań, Luboń, Suchy Las, Jelonek, Złotniki, Złotkowo, Swarzędz, Zalasewo, Czerwonak, Koziegłowy	39342985
6		Oczyszczalnia Ścieków w Szlachęcinie / Aquanet S.A.	Murowana Goślina, Kamińsko, Bolechowo, Bolechówko, Owińska, Potasze, Promnice, Biedrusko <u>Ścieki dowożone:</u> Annowo, Bolechowo, Bolechówko, Białężyn, Białęgi, Boduszewo, Długa Goślina, Czerwonak, Głębocko, Głębocek, Kamińsko, Kicin, Łopuchowo, Łopuchówko, Łaskoń Stary, Miękowo, Mściszewo, Murowana Goślina, Nieszawa, Owińska, Promnice, Przebędowo, Potasze, Rakownia, Złotoryjsko, Uchorowo, Wojnowo, Wojnówko, Żerniki.	1050333

Lp.	Gmina	Miejscowość/Eksploatujący	Obszar obsługiwany	Ilość ścieków w roku 2012 /m ³ /
7	Dopiewo	Dopiewo / Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Dopiewie	Dopiewo, Dopiewiec, Konarzewo	225980
8		Dąbrówka / Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Dopiewie	Dąbrówka, Zakrzewo, Skórzewo	245490
9		Skórzewo / Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Dopiewie	Skórzewo	203437
10		Lisówki / Dom Pomocy Społecznej w Lisówkach	Lisówki	5264
11	Kleszczewo	Nagradowice / Zakład Komunalny w Kleszczewie	Nagradowice, Kleszczewo, Poklatki, Krerowo, Markowice, Zimin, Krzyżowniki, Śródka	94532
12		Tulce / Wielkopolskie Centrum Hodowli i Rozrodu Zwierząt Sp. z o.o.	Tulce	82632
13	Komorniki	Łęczycza / Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych „Komorniki” Sp. z o.o.	Komorniki, Plewiska, Łęczycza, Wiry, Głuchowo, Szreniawa, Rosnowo, Walerianowo, Chomęcice, Rosnówko, część Lubonia	1248000
14	Kostrzyn	Skalowo / Zakład Komunalny w Kostrzynie	Kostrzyn, Gwiazdowo, Tarnowo, Siekierki	565841
15		Iwno / Zakład Komunalny w Kostrzynie	Iwno i Wiktorowo	33504
16		Gułtowy / Zakład Komunalny w Kostrzynie	Gułtowy	32647
17		Czerlejno / Zakład Komunalny w Kostrzynie	Czerlejno	14148
18	Kórnik	Borówiec / Aquanet S.A.	Kórnik, Dziecmierowo, Skrzynki	539979
19		Robakowo / Sokołów S.A.	Robakowo	512264
20	Luboń	Luboń (kolektor południowy) / Luvena S.A.	Luboń	331560
21		Luboń (kolektor północny) / Luvena S.A.	Luboń	46680
22	Mosina	Oczyszczalnia Mosina w Puszczykowie / Aquanet S.A.	Mosina, Drużyna, Krajkowo, Pecna, Rogalinek, Sowinki, Sowiniec, Puszczykowo, Krosinko, Krosno <u>Ścieki dowożone</u> : Rogalin, Mieczewo, Czapury, Wiórek, Świątniki, Daszewice, Żabinko, Kamionki	1288022
23		Bolesławiec / Wielkopolski Indyk W.Z.H.G. Glinkowscy	Bolesławiec	10000
24	Murowa na Goślina	Przebędowo / Spółdzielnia Mieszkaniowa im. 23 Lutego w Koziegłowach	Przebędowo	5236
25	Pobiedziska	Pobiedziska - Nadrożno / Zakład Komunalny w Pobiedziskach Sp. z o.o.	Część miasta Pobiedziska, Pomarzanowice, Główna, Głównienka + ścieki dowożone z terenu gminy	292680
26		Kociałkowa Górka / Zakład Komunalny w Pobiedziskach Sp. z o.o.	Kociałkowa Górka	14600
27	Rokietnica	Bytkowo / Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. Rokietnica	Rostworowo, Krzyszkowo, Mrowino, Cerekwica, Przybroda, Rokietnica, Kiekrz, Sobota, Pawłowice, Starzyny, Rogierówko, Kobylniki	478133

Lp.	Gmina	Miejscowość/Ekspluatujący	Obszar obsługiwany	Ilość ścieków w roku 2012 /m ³ /
28		Żydowo / Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. Rokietnica	Żydowo	7026
29	Stęszew	Stęszew-Witobel / Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej	Stęszew, Dębno, Dębienko, część Kraplewa, Witobel, Zamysłowo, Trzebaw	397874
30		Strykowo / Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej	Strykowo, Modrze, Wronczyn, Sapowice, Słupia	68635
31	Suchy Las	Chłudowo / Zakład Gospodarki Komunalnej Suchy Las Sp. z o.o.	Chłudowo Ścieki dowożone: Chłudowo, Gołęczewo, Suchy Las, Zielątkowo, Złotkowo, Złotniki	129424
32	Swarzędz	Wierzonka / Zakład Gospodarki Komunalnej w Swarzędzu	Wierzonka, Karłowice	17871
33		Uzarszewo / Zakład Gospodarki Komunalnej w Swarzędzu	Uzarszewo	13420
34	Tarnowo Podgórne	Tarnowo Podgórne / Tarnowska Gospodarka Komunalna TP-KOM Sp. z o.o.	Tarnowo Podgórne, Przeźmierowo, Baranowo, Wysogotowo, Chyby, Sady, Swadzim, Lusowo, Lusówko, Góra, Rumianek, Kokoszczyń	1209873

Powiat poznański wchodzi w skład Regionu II gospodarki odpadami komunalnymi w województwie wielkopolskim, za wyjątkiem gmin Rokietnica, Tarnowo Podgórne, Dopiewo, Komorniki, Stęszew, Puszczykowo, Mosina, Luboń, które wchodzi w skład Regionu IV i gminy Kórnik, która należy do Regionu VI.

Regiony zostały wydzielone w „Planie gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2012-2017” uchwalonym przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego w dniu 27 sierpnia 2012 r. Wielkopolskę podzielono na 10 regionów, w których wyznaczono regionalne i zastępcze instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych.

Region gospodarki odpadami komunalnymi to określony w wojewódzkim planie gospodarki odpadami obszar zamieszkiwany co najmniej przez 150 000 mieszkańców. Regionem gospodarki odpadami komunalnymi może być też gmina licząca powyżej 500 000 mieszkańców.

Regionalna instalacja do przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK) to zakład zagospodarowania odpadów o mocy przerobowej wystarczającej do przyjmowania i przetwarzania odpadów z obszaru zamieszkałego przez co najmniej 120 000 mieszkańców, spełniający wymagania najlepszej dostępnej techniki lub technologii.

W Regionie II regionalną instalacją do przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK) jest kompostownia pryzmowa i składowisko odpadów w Suchym Lesie należące do Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Poznaniu Sp. z o.o. Instalacjami przewidzianymi do zastępczej obsługi Regionu II są: 3 sortownie odpadów w Poznaniu; składowiska odpadów w Wysocze (gmina Buk), w Borówku (gmina Pobiedziska), w Rabowicach (gmina Swarzędz), w Białęgach (gmina Murowana Goślina).

W Regionie IV regionalną instalacją jest mechaniczno-biologiczna instalacja do przetwarzania odpadów komunalnych należąca do Centrum Zagospodarowania Odpadów Selekt Sp. z o.o. zlokalizowana w miejscowości Piotrowo Pierwsze w gminie Czempień. Instalacjami przewidzianymi do zastępczej obsługi regionu są: kompostownie w Sierosławiu i Rumianku (gmina Tarnowo Podgórne); instalacja do produkcji paliw alternatywnych w Opalenicy; składowiska odpadów w: Powodowie (gmina Wolsztyn), Goździnie (gmina Rakoniewice), Dopiewie (gmina Dopiewo), Srocku Małym (gmina Stęszew).

W Regionie VI regionalną instalacją jest mechaniczno-biologiczna instalacja do przetwarzania odpadów komunalnych w Witaszyczkach, gmina Jarocin. Instalacjami przewidzianymi do zastępczej obsługi Regionu VI są: sortownie odpadów w Mateuszewie (gmina Śrem) i w Pławcach (gmina Środa Wlkp.); kompostownie w Mateuszewie, w Elżbietowie (gmina Nowe Miasto nad Wartą), w Cielczy (gmina Jarocin); składowiska odpadów w Mateuszewie, w Witaszyczkach, w Brzóstkowie (gmina Żerków), w Smogorzewie (gmina Piaski), w Nadziejewie (gmina Środa Wlkp.).

Na terenie powiatu poznańskiego w 2012 roku funkcjonowało 7 składowisk odpadów komunalnych, 2 sortownie odpadów oraz 3 kompostownie odpadów.

Gminy powiatu poznańskiego ziemskiego należą do następujących związków międzygminnych realizujących zadania z zakresu ochrony środowiska:

Lp.	Nazwa związku międzygminnego	Gminy należące do związku	Zadania
1.	Związek Międzygminny „Puszcza Zielonka” z siedzibą w Murowanej Goślinie	gmina Czerwonak, gmina Kiszkowo, miasto i gmina Murowana Goślina, miasto i gmina Pobiedziska, miasto i gmina Skoki, miasto i gmina Swarzędz.	kanalizacja obszaru Parku Krajobrazowego Puszcza Zielonka (zbiorowe odprowadzanie ścieków)
2.	Związek Międzygminny „Centrum Zagospodarowania Odpadów – SELEKT” z siedzibą w Czempiniu	gmina Brodnica, gmina Czempień, miasto i gmina Dolsk, gmina Dopiewo, gmina Granowo, miasto i gmina Grodzisk Wielkopolski, gmina Kamieniec, gmina Kaźmierz, gmina Komorniki, miasto Kościan, gmina Kościan, miasto Luboń, miasto Mosina, miasto Puszczykowo, miasto Opalenica, gmina Rakoniewice, gmina Rokietnica, miasto i gmina Stęszew, gmina Tarnowo Podgórne, miasto Wielichowo, miasto Zbąszyń	gospodarka odpadami komunalnymi, utrzymanie czystości i porządku, recykling
3.	Związek Międzygminny „Schronisko dla Zwierząt – SCHRONISKO” z siedzibą w Kostrzynie	gmina Czerwonak, gmina Kleszczewo, gmina Komorniki, miasto Kostrzyn, miasto i gmina Kórnik, miasto Mosina, miasto i gmina Murowana Goślina, miasto i gmina Pobiedziska, miasto Puszczykowo, gmina Suchy Las, miasto i gmina Swarzędz	tworzenie warunków niezbędnych do utrzymania porządku i czystości, opieka nad bezdomnymi zwierzętami, budowa i eksploatacja międzygminnego schroniska dla bezdomnych zwierząt w Skałowie, gmina Kostrzyn
4.	Związek Międzygminny Gospodarka Odpadami Aglomeracji Poznańskiej z siedzibą w Poznaniu	miasto i gmina Buk, gmina Czerwonak, gmina Kleszczewo, miasto i gmina Kostrzyn, miasto i gmina Murowana Goślina, gmina Oborniki, miasto i gmina Pobiedziska, miasto Poznań, gmina Suchy Las, miasto i gmina Swarzędz	gospodarka odpadami

3. STAN ŚRODOWISKA

3.1. MONITORING JAKOŚCI POWIETRZA

W roku 2012 jakość powietrza na terenie powiatu poznańskiego monitorowano w zakresie:

- dwutlenku siarki i tlenków azotu – metodą pasywną – w jednym punkcie w miejscowości Jeziory. Metoda pasywna jest metodą wskaźnikową, polegającą na miesięcznej ekspozycji specjalnie przygotowanych próbników, zawieszonych na wysokości około 2 metrów i oznaczaniu zanieczyszczeń raz na miesiąc;
- benzenu – metodą pasywną – w Luboniu przy ul. Sobieskiego i w Swarzędzu przy ul. Poznańskiej;
- dwutlenku siarki, tlenków azotu, dwutlenku azotu, ozonu – na stacji automatycznych pomiarów jakości powietrza zlokalizowanej w Borówcu – metodą automatyczną.

Wyniki pomiarów substancji gazowych w roku 2012

Adres stacji	Mierzone zanieczyszczenia [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]					
	NO _x	NO ₂	NO ₂	SO ₂	SO ₂	SO ₂
okres uśredniania	1 rok	1 godz.	1 rok	1 godz.	24 godz.	1 rok
Borówiec	15,3	82,6	12,2	66,4	37,7	2,8

W wyniku badań przeprowadzonych w roku 2012 stwierdzono, że:

- średnia wartość benzenu dla roku wyniosła: dla Lubonia $3,8 \mu\text{g}/\text{m}^3$, dla Swarzędza $3,3 \mu\text{g}/\text{m}^3$;
- wartość średnia dla roku uzyskana w wyniku pomiarów pasywnych dwutlenku siarki wyniosła $3,9 \mu\text{g}/\text{m}^3$, a dwutlenku azotu - $19,9 \mu\text{g}/\text{m}^3$.
- w roku 2012 nie odnotowano przekroczenia norm dla substancji mierzonych metodą automatyczną oraz liczby dni z przekroczeniem poziomu docelowego dla ozonu w roku kalendarzowym ($120 \mu\text{g}/\text{m}^3$) uśrednionego w latach 2010–2012, stwierdzając 19 dni przy dozwolonych 25 dniach.

Badania są kontynuowane w roku 2013.

Ocenę jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2012, wykonano zgodnie z podziałem województwa na strefy, gdzie strefę stanowi:

- aglomeracja miasta Poznań,
- miasto Kalisz,
- strefa wielkopolska (w której zlokalizowany jest powiat poznański).

Celem rocznych ocen jakości powietrza jest:

- określenie jakości powietrza w strefach;
- wskazanie ewentualnych przekroczeń standardów jakości powietrza, poziomów docelowych i poziomów celów długoterminowych;
- wskazanie prawdopodobnych przyczyn ponadnormatywnych stężeń zanieczyszczeń.

Oceny jakości powietrza w strefach dokonuje się z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów: ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin. Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin, dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

- do klasy A – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych;

- do klasy B – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji;
- do klasy C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne i poziomy docelowe.

Ocena pod kątem ochrony zdrowia

Do oceny jakości powietrza w powiecie poznańskim pod kątem ochrony zdrowia wykorzystano pomiary wykonywane na terenie powiatu, klasyfikację na zasadzie analogii – pomiary substancji wykonane na innych stanowiskach pomiarowych w strefie wielkopolskiej oraz wyniki modelowania matematycznego. Wartości otrzymane w roku 2012 w odniesieniu do poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych i poziomu celu długoterminowego pozwoliły na zakwalifikowanie powiatu, będącego składową strefy wielkopolskiej, do niższych klas:

- do klasy A – dla dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, benzenu, pyłu PM_{2,5} oraz metali oznaczanych w pyłe PM₁₀,
- do klasy C – ze względu na wynik oceny ozonu, pyłu PM₁₀ i benzo(a)pirenu oznaczanego w pyłe PM₁₀. W przypadku pyłu PM₁₀ podkreślić należy, że odnotowywane są tylko przekroczenia dopuszczalnego poziomu dla 24-godzin. Na żadnym stanowisku nie odnotowano przekroczeń stężenia średniego dla roku.

Stwierdzono również przekroczenie wartości normatywnej ozonu (120 µg/m³) wyznaczonej jako poziom celu długoterminowego. Termin osiągnięcia poziomu celu długoterminowego określono na rok 2020.

Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia

Nazwa strefy / powiatu	Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji											
	NO ₂	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	pył PM _{2,5}	pył PM ₁₀	BaP	As	Cd	Ni	Pb	O ₃
wielkopolska / powiat poznański	A	A	A	A	A	C	C	A	A	A	A	C

Ocena pod kątem ochrony roślin

Do oceny jakości powietrza w powiecie poznańskim pod kątem ochrony roślin wykorzystano pomiary wykonywane na terenie powiatu, klasyfikację na zasadzie analogii – pomiary substancji wykonane na innych stanowiskach pomiarowych w strefie wielkopolskiej oraz wyniki modelowania matematycznego. Wartości otrzymane w roku 2012 w odniesieniu do poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych i poziomu celu długoterminowego pozwoliły na zaklasyfikowanie powiatu, będącego składową strefy wielkopolskiej do niższych klas:

- do klasy A – dla dwutlenku siarki, tlenków azotu,
- do klasy C – ze względu na wynik oceny ozonu.

Stwierdzono również przekroczenie wartości normatywnej ozonu (6000 µg/m³×h) wyznaczonej jako poziom celu długoterminowego. Termin osiągnięcia poziomu celu długoterminowego określono na rok 2020.

Przekroczenie poziomu dopuszczalnego, chociaż na jednej stacji w strefie (w strefie wielkopolskiej odnotowano przekroczenie na stacji Krzyżówka), skutkuje przypisaniem strefie klasy C.

Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Nazwa strefy / powiatu	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy		
	SO ₂	NO _x	O ₃
wielkopolska / powiat poznański	A	A	C

3.2. MONITORING JAKOŚCI WÓD

3.2.1. MONITORING JAKOŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH

Badania stanu wód w 2012 roku wykonywano w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, w oparciu o „Aneks nr 2 do Programu Państwowego Monitoringu Środowiska województwa wielkopolskiego na lata 2010–2012”.

Przedmiotem badań monitoringowych jakości wód powierzchniowych są jednolite części wód powierzchniowych (JCW). Pojęcie to, wprowadzone przez Ramową Dyrektywę Wodną, oznacza *oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych taki jak: jezioro, zbiornik, strumień, rzeka lub kanał, część strumienia, rzeki lub kanału, wody przejściowe lub pas wód przybrzeżnych*.

Zgodnie z zapisami Ramowej Dyrektywy Wodnej do roku 2015 należy osiągnąć dobry stan wszystkich wód.

Program monitoringu wód na terenie województwa realizowany jest w ramach:

- monitoringu diagnostycznego (MD) z częstotliwością raz na 6 lat – pełny zakres badań,
- monitoringu operacyjnego (MO) z częstotliwością raz na 3 lata lub corocznie (wyłącznie w zakresie substancji szkodliwych dla środowiska wodnego, dla których odnotowano przekroczenia norm w latach wcześniejszych) – ograniczony zakres badań,
- monitoringu obszarów chronionych (MOC) z częstotliwością raz na 3 lata lub corocznie (wyłącznie dla wód przeznaczonych do spożycia) – ograniczony zakres badań.

Na terenie powiatu poznańskiego wyznaczono 26 jednolitych części wód płynących:

- Potok Junikowski,
- Dopływ z Łysego Młyna,
- Dopływ z gaj. Czmoń,
- Dopływy spod Dobieżyna,
- Kanał Szymanowo-Grzybno,
- Żydowski Rów,
- Olszynka,
- Wirynka,
- Kopel do Głuszynki,
- Kopel od Głuszynki do ujścia,
- Cybina,
- Główna do zlewni zb. Kowalskiego,
- Główna od zlewni zb. Kowalskiego do ujścia,
- Dopływ spod Kamińska,
- Rów Północny,

- Trojanka (Struga Goślińska),
- Sama do Kanału Lubosińskiego,
- Mogilnica do Mogilnicy Wschodniej,
- Samica Stęszewska,
- Głuszynka,
- Przeźmierka,
- Samica Kierska,
- Dopływ spod Dobieżyna,
- Kanał Mosiński od Żydowskiego Rowu do ujścia,
- Warta od Pyszącej do Kopli,
- Warta od Różanego Potoku do Dopływu z Uchorowa.

oraz 11 jednolitych części wód stojących:

- Jezioro Bnińskie,
- Jezioro Dymaczewskie (Łódzko-Dymaczewskie),
- Jezioro Góreckie,
- Jezioro Kórnickie,
- Jezioro Lusowskie,
- Jezioro Niepruszewskie,
- jezioro Skrzyńki Duże,
- Jezioro Stęszewskie i Kołatkowskie,
- Jezioro Strykowskie,
- Jezioro Swarzędzkie,
- Jezioro Witobelskie.

Wyznaczone JCW płynące reprezentują różne typy abiotyczne:

- 16 – potok nizinny lessowy lub gliniasty,
- 17 – potok nizinny piaszczysty,
- 20 – rzeka nizinna żwirowa,
- 21 – wielka rzeka nizinna,
- 23 – potok lub strumień na obszarze będącym pod wpływem procesów torfotwórczych,
- 25 – ciek łączący jeziora,
- 0 – typ nieokreślony – kanały i zbiorniki zaporowe.

JCW stojące zaliczono do trzech typów abiotycznych:

- 2a – jeziora o wysokiej zawartości wapnia, stratyfikowane, o małym wpływie zlewni na jakość wód.
- 3a – jeziora o wysokiej zawartości wapnia, stratyfikowane, o dużym wpływie zlewni na jakość wód.
- 3b – jeziora o wysokiej zawartości wapnia, niestratyfikowane, o dużym wpływie zlewni na jakość wód.

Program monitoringu wód powierzchniowych na terenie powiatu poznańskiego w roku 2012 obejmował JCW:

- Główna do zlewni zb. Kowalskiego – punkt zlokalizowany na obszarze powiatu poznańskiego, w miejscowości Borowo Młyn (21,5 km biegu rzeki), badania wykonywane w ramach monitoringu operacyjnego i monitoringu obszarów chronionych:
 - wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych,
 - przeznaczonych do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych;

- Główna od zlewni zb. Kowalskiego do ujścia – punkt zlokalizowany poza obszarem powiatu poznańskiego – w mieście Poznań (0,1 km), badania wykonywane w ramach monitoringu diagnostycznego, operacyjnego i monitoringu obszarów chronionych:
 - wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych,
- Sama do Kanału Lubosińskiego – punkt zlokalizowany poza obszarem powiatu poznańskiego, w miejscowości Kiączyn w powiecie szamotulskim (32,6 km), badania wykonywane w ramach monitoringu operacyjnego i monitoringu obszarów chronionych:
 - wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych,
 - przeznaczonych do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych;
- Warta od Pyszącej do Kopli – punkty zlokalizowane na obszarze powiatu poznańskiego, w miejscowościach Wiórek (256 km) i Krajkowo (276 km), badania wykonywane w ramach:
 - monitoringu operacyjnego w zakresie substancji szkodliwych dla środowiska wodnego, dla których odnotowano przekroczenia norm w latach wcześniejszych (Wiórek):
 - monitoringu obszarów chronionych – przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia (Krajkowo);
- Samica Stęszewska – punkt zlokalizowany na obszarze powiatu poznańskiego, w miejscowości Krosinko (0,2 km), badania wykonywane w ramach monitoringu operacyjnego w zakresie substancji szkodliwych dla środowiska wodnego, dla których odnotowano przekroczenia norm w latach wcześniejszych;
- Kanał Mosiński od Żydowskiego Rowu do ujścia – punkt zlokalizowany na obszarze powiatu poznańskiego, w Mosinie (2,6 km), badania wykonywane w ramach monitoringu operacyjnego w zakresie substancji szkodliwych dla środowiska wodnego, dla których odnotowano przekroczenia norm w latach wcześniejszych;
- Jezioro Lusowskie – badania wykonywane w ramach monitoringu diagnostycznego, operacyjnego i monitoringu obszarów chronionych:
 - wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych,
 - przeznaczonych do celów rekreacyjnych w tym kąpieliskowych.

Ocena stanu wód powierzchniowych

Na ocenę stanu wód składa się ocena stanu lub potencjału ekologicznego oraz ocena stanu chemicznego. Stan wód określany jest jako:

- dobry – jeśli stan/potencjał ekologiczny klasyfikowany jest jako bardzo dobry (stan), maksymalny (potencjał) lub dobry, a jednocześnie stan chemiczny jest dobry;
- zły – w pozostałych przypadkach.

Stan ekologiczny – określany jest dla naturalnych jednolitych części wód, **potencjał ekologiczny** – określany jest dla sztucznych lub silnie zmienionych jednolitych części wód. Stan/potencjał ekologiczny klasyfikowany jest jako:

- bardzo dobry (stan) lub maksymalny (potencjał),
- dobry,
- umiarkowany,
- słaby,
- zły.

Na ocenę stanu/potencjału ekologicznego składa się:

- klasyfikacja elementów biologicznych, prowadzona w zakresie klas I–V,

- klasyfikacja elementów fizykochemicznych:
 - dla rzek w zakresie: klasa I, klasa II lub stan/potencjał poniżej dobrego,
 - dla jezior w zakresie: stan/potencjał dobry lub poniżej dobrego,
 - ocena wskaźników jakości wód z grupy substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne) w zakresie: klasy I, II lub stanu/potencjału poniżej dobrego (dla rzek i jezior),
- klasyfikacja elementów hydromorfologicznych, prowadzona w zakresie klas I lub II.

Jeśli JCW objęta jest monitoringiem obszarów chronionych należy sprawdzić spełnienie wymagań postawionych dla obszarów chronionych i zweryfikować ocenę stanu/potencjału ekologicznego. Niespełnienie wymagań dla obszarów chronionych obniża ocenę z bardzo dobrego stanu ekologicznego, maksymalnego potencjału ekologicznego lub dobrego stanu/potencjału ekologicznego do umiarkowanego stanu/potencjału, a tym samym do złego stanu wód.

Ocena stanu chemicznego wykonywana jest na podstawie analizy wyników badań wskaźników chemicznych z grupy substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego. Stan chemiczny klasyfikuje się jako dobry lub poniżej dobrego.

Szczegółowe oceny stanu wód powierzchniowych są zamieszczone na stronie internetowej WIOŚ www.poznan.wios.gov.pl.

Poniżej przedstawiono ocenę stanu wód płynących na terenie powiatu poznańskiego za 2012 rok.

Nazwa ocenianej JCW	Główna do zlewni zb. Kowalskiego	Główna od zlewni zb. Kowalskiego do ujścia	Sama do Kanalu Lubosińskiego	Warta od Pyszącej do Kopli	Samica Stęszewska	Kanał Mosiński od Żydowskiego Rowu do ujścia
Nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Główna - Borowo Młyn	Główna - Poznań	Sama - Kiączyn	Warta - Wiórek Warta - Krajkowo	Samica Stęszewska - Krosinko	Kanał Mosiński - Mosina
Typ abiotyczny	25	0	25	21	16	0
Silnie zmieniona lub sztuczna jcw	NIE	TAK	TAK	TAK	NIE	TAK
Program monitoringu	MO, MOC	MD, MO, MOC	MO, MOC	MO, MOC	MO	MO
Klasa elementów biologicznych	III	PPD	PPD	nie badano	nie badano	nie badano
Klasa elementów hydromorfologicznych	I	PPD	PPD	nie badano	nie badano	nie badano
Klasa elementów fizykochemicznych	PSD	PPD	PPD	nie badano	nie badano	nie badano
Klasa elementów fizykochemicznych - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne	nie badano	PPD	nie badano	nie badano	nie badano	nie badano
STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY	UMIARKOWANY	UMIARKOWANY	UMIARKOWANY	nie badano	nie badano	nie badano
Czy jcw występuje na obszarze chronionym?	TAK	TAK	TAK	TAK	-	-
Ocena spełnienia wymagań dla obszarów chronionych	N	N	N	N	nie badano	nie badano
STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY w obszarach chronionych	UMIARKOWANY	UMIARKOWANY	UMIARKOWANY	nie badano	nie badano	nie badano
STAN CHEMICZNY	nie badano	PSD	nie badano	PSD	PSD	DOBRY
STAN WÓD	ZŁY	ZŁY	ZŁY	ZŁY	ZŁY	-

PPD – poniżej potencjału dobrego

PSD – poniżej stanu dobrego

N – nie spełnia wymagań postawionych dla obszarów chronionych

Potencjał ekologiczny JCW silnie zmienionej	
Stan ekologiczny JCW naturalnej	

W JCW Główna do zlewni zb. Kowalskiego stwierdzono umiarkowany stan ekologiczny, tym samym zły stan wód. O ocenie zdecydowały zarówno badany element biologiczny (fitobentos) jak i elementy fizykochemiczne – przekroczenia wykazały prawie wszystkie badane parametry: tlen rozpuszczony, BZT5, ogólny węgiel organiczny, azot amonowy, azot Kjeldahla, azot ogólny, fosforany i fosfor ogólny.

W JCW Główna od zlewni zb. Kowalskiego do ujścia określono umiarkowany potencjał ekologiczny i stan chemiczny poniżej dobrego, a tym samym zły stan wód. O ocenie potencjału ekologicznego zdecydował jeden z badanych elementów biologicznych – makrobezkręgowce bentosowe oraz elementy fizykochemiczne: azot Kjeldahla, fosforany i węglowodory ropopochodne – indeks oleju mineralnego. Na ocenę stanu chemicznego wpływ miało przekroczenie wartości granicznej dla rtęci oraz wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (suma benzo(g,h,i)perylenu i indeno(1,2,3-cd)pirenu).

W JCW Sama do Kanału Lubosińskiego stwierdzono umiarkowany potencjał ekologiczny, tym samym zły stan wód. O ocenie zdecydowały elementy fizykochemiczne: ogólny węgiel organiczny i azot Kjeldahla.

W JCW Warta od Pyszącej do Kopli w punkcie pomiarowo-kontrolnym w Wiórku stwierdzono stan chemiczny poniżej dobrego ze względu na przekroczenie wartości granicznej dla wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (suma benzo(g,h,i)perylenu i indeno(1,2,3-cd)pirenu). W punkcie pomiarowo-kontrolnym w Krajkowie stwierdzono niespełnienie wymagań postawionych dla obszarów chronionych.

W JCW Samica Stęszewska stwierdzono stan chemiczny poniżej dobrego ze względu na przekroczenie wartości granicznej dla rtęci.

W JCW Kanał Mosiński od Żydowskiego Rowu do ujścia stwierdzono dobry stan chemiczny.

We wszystkich JCW badanych w ramach monitoringu obszarów chronionych stwierdzono niespełnienie wymagań postawionych dla obszarów chronionych.

Poniżej przedstawiono wstępną ocenę stanu wód jeziornych na terenie powiatu poznańskiego za 2012 rok.

Nazwa ocenianej JCW	Jezioro Lusowskie
Nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Jez. Lusowskie – stan. 01
Typ abiotyczny	3a
Silnie zmieniona jcw	NIE
Program monitoringu	MD, MO, MOC
Klasa elementów biologicznych	II
Klasa elementów hydromorfologicznych	I
Klasa elementów fizykochemicznych	PSD
Klasa elementów fizykochemicznych - specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne	dobry
STAN/POTENCJAŁ EKOLOGICZNY	UMIARKOWANY
STAN CHEMICZNY	DOBRY
STAN WÓD	ZŁY

PSD – poniżej stanu dobrego

W JCW Jezioro Lusowskie stwierdzono umiarkowany stan ekologiczny, tym samym zły stan wód. O ocenie stanu ekologicznego zdecydowały badane elementy fizykochemiczne (przewodność, azot ogólny oraz średnie nasycenie tlenem hypolimnionu). W JCW stwierdzono niespełnienie wymagań postawionych dla obszarów chronionych.

3.2.2. MONITORING JAKOŚCI WÓD PODZIEMNYCH

Na terenie powiatu poznańskiego zlokalizowane są 3 Główne Zbiorniki Wód Podziemnych:

- GZWP nr 144 Dolina Kopalna Wielkopolska (zbiornik czwartorzędowy, zasobny w wodę, izolowany od powierzchni poziomem glin, stanowi obok GZWP 150 główne źródło zaopatrzenia aglomeracji poznańskiej),
- GZWP nr 145 Dolina kopalna Szamotuły-Duszniki (zbiornik międzyglinowy, izolowany),
- GZWP nr 150 Pradolina Warszawa-Berlin (zbiornik czwartorzędowy o znaczeniu ponadregionalnym, równoleżnikowo przecinający obszar Wielkopolski ze wschodu na zachód. Zbiornik ten narażony jest na zanieczyszczenia antropogeniczne ze względu na brak izolacji poziomem nieprzepuszczalnym).

Główny Zbiornik Wód Podziemnych (GZWP) na terenie powiatu poznańskiego

GZWP	Nazwa zbiornika	Wiek utworów	Typ zbiornika	Średnia głębokość	Szacunkowe zasoby dyspozycyjne
				m	tys. m ³ /d
144	Dolina kopalna Wielkopolska	Qk	porowy	60	480
145	Dolina kopalna Szamotuły – Duszniki	Qk	porowy	40	36
150	Pradolina Warszawa-Berlin	Qp	porowy	25-30	456

Objaśnienia:

Qp –zbiornik czwartorzędowy pradoliny, Qk – utwory czwartorzędu w dolinach kopalnych

Obecnie przedmiotem badań monitoringowych jakości wód podziemnych są jednolite części wód podziemnych (JCWPd). Pojęcie to zostało wprowadzone przez Ramową Dyrektywę Wodną. Oznacza ono określoną objętość wód podziemnych w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych.

Na terenie województwa wielkopolskiego wyznaczono 18 jednolitych części wód podziemnych, w tym na obszarze powiatu poznańskiego 2 JCWPd:

- jednolita część wód podziemnych nr 73,;
 - jednolita część wód podziemnych nr 62,
- obie zagrożone nieosiągnięciem dobrego stanu.

W roku 2012 badania jakości wód podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na terenie powiatu poznańskiego prowadzone były przez:

- Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w ramach monitoringu operacyjnego, którym objęto jednolite części wód podziemnych zagrożone nieosiągnięciem dobrego stanu;
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, który prowadzi monitoring wyłącznie na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych w zakresie umożliwiającym ocenę wpływu związków azotu pochodzących z gospodarki rolnej na jakość wód podziemnych.

Wyniki monitoringu operacyjnego wód podziemnych, którym zostały objęte jednolite części wód podziemnych zagrożone nieosiągnięciem dobrego stanu

Badania prowadzono dwa razy w roku – wiosną i jesienią w 9 punktach badawczych. Jakość wód mieściła się w 1 punkcie w granicach II klasy (wody dobrej jakości), a w 8 punktach w granicach III klasy (wody zadowalającej jakości).

Ocena jakości wód podziemnych na terenie powiatu poznańskiego w roku 2012 /według PIG/

Nr otworu	Lokalizacja otworu	Wody	Stratygrafia	JCWPd	Klasa jakości wód	Wskaźniki decydujące o klasie jakości wód	Użytkowanie terenu
1278	Kalwy gmina Buk	G	Q	62	III	wapń, żelazo,	Grunty orne
1279	Buk gmina Buk	W	Q	62	III	wodorowęglany, żelazo	Zabudowa miejska luźna
1280	Pobiedziska gmina Pobiedziska	W	Q	62	III	amoniak, wapń, wodorowęglany, żelazo	Zabudowa miejska luźna
1282	Dakowy Suche gmina Buk	W	Q	62	III	żelazo	Zabudowa wiejska
2549	Czerlejnko gmina Kostrzyn	W	NgM	62	III	wodorowęglany, żelazo	Zabudowa wiejska
2563	Kamionki gmina Kórnik	W	Q	62	III	wodorowęglany, żelazo	Zabudowa wiejska
2564	Gruszczyn gmina Swarzędz	W	Q	62	III	żelazo	Grunty orne
2566	Głębołek gmina Murowana Goślina	W	Q	62	II		Lasy
2615	Mosina gmina Mosina	G	Q	73	III	mangan, wapń, żelazo	Lasy

Objaśnienia:

Wody: W – wgłębne, G – gruntowe;

Stratygrafia: NgM- – neogen miocen , Q – czwartorzęd;

Klasa wód: I – wody o bardzo dobrej jakości, II – wody dobrej jakości, III– wody zadowalającej jakości; IV – wody niezadowalającej jakości, V – wody złej jakości.

Wyniki monitoringu wód podziemnych na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych

Na obszarze powiatu zlokalizowane są obszary szczególnie narażone na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych:

- obszar zlewni rzeki Kopli,
- obszar w zlewni Mogilnicy i Kanału Grabarskiego ,
- obszar w zlewni Olszynki, Racockiego Rowu i Żydowskiego Rowu.

Badania prowadzono w 3 studniach zlokalizowanych w miejscowościach: Gowarzewo, Kamionki i Kalwy ujmujących wody gruntowe, czwartorzędowe, podatne na zanieczyszczenia antropogeniczne. Ze względu na głębokość zalegania stropu warstwy wodonośnej pobór prowadzono dwukrotnie w ciągu roku (studnie o głębokości powyżej 15 m).

Ocena jakości wód podziemnych na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczenie azotanami pochodzenia rolniczego na terenie powiatu poznańskiego w roku 2012 /według WIOŚ/

Obszar OSN	Ujęcie	Głębokość stropu /m ppt/	Średnie stężenie azotanów /mg NO ₃ /l/	Wynik badań	Użytkowanie terenu
w zlewni rzeki Kopli	Gowarzewo	34,00	<0,443	wody niewrażliwe na zanieczyszczenie azotanami pochodzenia rolniczego (poniżej 40 mg NO₃/l)	Łąki, pola orne
	Kamionki	27,50	<0,443		Tartak, pola orne, zabudowa luźna
w zlewni Mogilnicy i Kanału Grabarskiego	Kalwy	20,00	<0,443		Pola orne

Ze względu na to, że wyniki badań wód podziemnych na w/w ujęciach w okresie 2004–2012 nie wykazały zagrożenia zanieczyszczeniem azotanami pochodzenia rolniczego, ujęcia te od roku 2013 nie są monitorowane przez WIOŚ.

3.3. MONITORING JAKOŚCI GLEBY I ZIEMI

Monitoring jakości gleby i ziemi stanowi podsystem Państwowego Monitoringu Środowiska. Celem badań jest obserwacja zmian szerokiego zakresu cech gleb użytkowanych rolniczo, a szczególnie właściwości chemicznych, zachodzących w określonych przedziałach czasu pod wpływem rolniczej i pozarolniczej działalności człowieka.

Monitorowanie chemizmu gleb ornych prowadzone jest w systemie monitoringu krajowego przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa (IUNG) w Puławach. Badania te wykonywane są cyklicznie, w okresach pięcioletnich. Ostatnie badania gleb były prowadzone w roku 2010.

W ramach krajowej sieci, na którą składało się 216 punktów pomiarowo-kontrolnych zlokalizowanych na glebach użytkowanych rolniczo na terenie kraju, w Wielkopolsce wytypowano do badań 17 punktów pomiarowych, w tym na terenie powiatu poznańskiego – 1 punkt w miejscowości Robakowo, w gminie Kórnik.

O wartości użytkowej gleby w zakresie funkcji produkcji rolniczej mówią klasa bonitacyjna i kompleks przydatności rolniczej.

Gleba badana w miejscowości Robakowo to gleba średniej jakości (klasa bonitacyjna IV a), o przydatności rolniczej określonej przez kompleks 5 (żytni dobry). Analiza próbek gleby wykazała odczyn pH 5,85 (gleba lekko kwaśna).

Jako przedział optymalny dla procesów biologicznych, związanych z metabolizmem większości gatunków roślin i mikroorganizmów glebowych przyjmuje się wartości pH od 5,5 do 7,2. Wartość pH poniżej 4,5 sygnalizuje o niebezpieczeństwie degradacji gleb, a wartość powyżej 7,0 świadczy o jej alkalizacji, która może wykazywać ujemne skutki dla gleby i roślin.

W analizowanej glebie nie stwierdzono nadmiernego zasolenia oraz zanieczyszczenia siarką. Zawartość siarki przyswajalnej według IUNG oceniono jako niską (stopień I). Siarka jest niezbędnym do życia roślin składnikiem pokarmowym, jednak zarówno jej nadmiar w glebie (spowodowany głównie opadem dwutlenku siarki z atmosfery) jak i zbyt niska zasobność gleby w siarkę mogą być szkodliwe dla wzrostu roślin oraz jakości plonu.

Radioaktywność gleby pozostawała na poziomie typowym dla gleb rolniczych nieskażonych.

Analizy oznaczonych metali śladowych (cynku, miedzi, niklu, kadmu, ołowiu) wykazały ich naturalną zawartość, czyli stopień 0 zanieczyszczenia gleby.

Nie stwierdzono także zanieczyszczenia gleby wielopierścieniowymi węglowodorami aromatycznymi (WWA), które są jedną z grup trwałych zanieczyszczeń organicznych, a część tych związków wykazuje silne właściwości toksyczne, mutagenne i rakotwórcze (ocena według *Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi* – Dz. U. Nr 165, poz.1359).

Gleby niezanieczyszczone, o naturalnych zawartościach metali śladowych mogą być przeznaczone pod wszystkie uprawy ogrodnicze i rolnicze, zgodnie z zasadami racjonalnego wykorzystania rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

3.4. MONITORING HAŁASU

Prawidłowe kształtowanie klimatu akustycznego środowiska wymaga konsekwentnego uwzględniania zagadnień akustycznych w polityce przestrzennej, w szczególności na etapie uchwalania planów zagospodarowania przestrzennego. Istotne znaczenie ma jednoznaczność ich zapisów, umożliwiającą przypisanie poszczególnym wyróżnionym kategoriom terenów

dopuszczalnej wartości poziomu hałasu w środowisku. Spełnienie tego wymagania jest niezbędne dla prawidłowego ustalenia szczegółowego zagospodarowania terenu, zwłaszcza położenia nieprzekraczalnej linii zabudowy w stosunku do źródeł hałasu lub możliwości prowadzenia różnego rodzaju działalności oraz realizacji zabudowy o różnych funkcjach.

Ze względu na powszechność występowania, znaczny zasięg oddziaływania oraz liczbę narażonej ludności, podstawowym źródłem uciążliwości akustycznych dla środowiska są hałasy komunikacyjne.

Przez teren powiatu poznańskiego ziemskiego przebiegają: autostrada A2 Świecko - Kukuryki, drogi ekspresowe nr S5 Grudziądz – Wrocław i nr S11 Koszalin – Pyrzowice, drogi krajowe: nr 5 Świecie – Lubawka, nr 11 Kołobrzeg – Bytom, nr 32 Gubinek – Stęszew, nr 92 Rzepin – Kałuszyn oraz drogi wojewódzkie nr: 184 Wronki – Przeźmierowo, 187 Pniewy – Murowana Goślina, 196 Poznań – Wągrowiec, 306 Lipnica – Nowe Dymaczewo, 307 Poznań – Bukowiec, 430 Poznań – Mosina, 431 Granowo – Kórnik, 433 Swarzędz – Gądki, 434 Łubowo – Rawicz. Główne szlaki kolejowe powiatu stanowią linie nr: 3 Warszawa Zachodnia – Kunowice, 271 Wrocław Główny – Poznań Główny, 272 Kluczbork – Poznań Główny, 351 Poznań Główny – Szczecin Główny, 353 Poznań Wschód – Żeleznodorożnyj, 354 Poznań Główny – Piła Główna, 356 Poznań Wschód - Bydgoszcz Główna, 357 Sulechów – Luboń.

W przypadku hałasów pochodzących od dróg i linii kolejowych dopuszczalny poziom hałasu dla wskaźnika długookresowego L_{DWN} (poziom dziennie-wieczorno-nocny) wynosi – w zależności od przeznaczenia terenu – od 50 dB do 70 dB, natomiast dla wskaźnika L_N (długookresowy poziom hałasu w porze nocy) od 45 dB do 60 dB. W odniesieniu do pojedynczej doby ustalono wartość dopuszczalną równoważnego poziomu hałasu L_{AeqD} w porze dnia równą od 50 dB do 68 dB, natomiast wartość równoważnego poziomu hałasu w porze nocy (L_{AeqN}) wynosi od 45 dB do 60 dB.

Jeżeli w związku z eksploatacją drogi lub linii kolejowej powstaje hałas przekraczający wartości dopuszczalne, zarządzający zobowiązany jest do podjęcia działań eliminujących stwierdzone przekroczenia, nie przewiduje się natomiast wydania decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu w środowisku. Inspekcja Ochrony Środowiska nie ma zatem możliwości dyscyplinowania zarządzających drogami poprzez ukaranie administracyjną karą pieniężną. Z tego powodu, jak również z uwagi na trudności w likwidacji konfliktów akustycznych, uwzględnienie potrzeby zapewnienia komfortu akustycznego środowiska na etapie sporządzania planów zagospodarowania przestrzennego jest najbardziej efektywnym instrumentem w walce z hałasem.

W roku 2012 na terenie powiatu poznańskiego ziemskiego WIOŚ nie prowadził pomiarów poziomów hałasu komunikacyjnego.

W roku 2010 pomiary poziomu hałasu na terenie powiatu wykonane zostały w ramach realizacji ustawowego obowiązku okresowych pomiarów hałasu przez Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Poznaniu (Czerwonak, ul. Gdyńska 38 – w ciągu drogi wojewódzkiej nr 196, Luboń, ul. Armii Poznań 48 – w ciągu drogi wojewódzkiej nr 430, Mosina, Szosa Poznańska 2 – w otoczeniu drogi wojewódzkiej nr 431, Swarzędz, ul. Średzka 16 – w ciągu drogi wojewódzkiej nr 433, Czmoń 2 – w otoczeniu drogi wojewódzkiej nr 434). Wyniki pomiarów i rejestracji natężenia ruchu pojazdów przedstawiono w „Raporcie o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2010”.

W roku 2012 w ramach realizacji obowiązków zarządzających drogami wynikających z art. 179 ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, wykonane zostały mapy akustyczne obszarów położonych w otoczeniu odcinków dróg o ruchu powyżej 3 mln pojazdów rocznie, tj. dla dróg wojewódzkich nr: 184, 196, 306, 307, 430, 431, 433, 434, a także dla dróg krajowych nr 5, 11, S11, 32, 92 i autostrady A2 przebiegających przez powiat poznański ziemski. Poniżej zestawiono odcinki dróg wojewódzkich i krajowych, dla których sporządzono mapy akustyczne.

Wykaz odcinków dróg wojewódzkich, dla których sporządzono mapy akustyczne

Lp.	Nr drogi wojewódzkiej	Kilometraż odcinka		Długość odcinka [km]
1	184	34+728	48+800	14,0
2	196	1+700	17+900	16,2
3	196	17+900	27+878	11,0
4	306	27+400	32+700	5,3
5	307	6+200	6+700	0,5
6	307	6+700	17+500	10,8
7	307	17+500	26+500	9,0
8	307	26+500	28+588	2,08
9	430	3+400	7+500	4,1
10	430	7+500	16+100	8,6
11	431	18+800	20+800	2,0
12	431	20+800	28+100	7,3
13	433	0+000	1+500	1,5
14	434	39+900	46+100	6,2

Wykaz odcinków dróg krajowych, dla których sporządzono mapy akustyczne

Lp.	Nr drogi krajowej	Kilometraż odcinka		Długość odcinka [km]	Nazwa odcinka
1	11	258+754	268+125	9,4	Oborniki – Chludowo
2	11	268+125	272+299	4,2	Chludowo – Poznań
3	11	304+302	305+737	1,4	Węzeł Kórnik Południe – Środa Wlkp.
4	32	146+097	146+130	0,03	Grodzisk Wlkp. – Granowo
5	5	151+106	155+243	4,1	Łubowo – Pobiedziska
6	5	155+243	155+984	0,7	Łubowo – Pobiedziska
7	5	155+984	159+850	3,9	Pobiedziska – Kobylnica
8	5	159+850	165+216	5,4	Pobiedziska – Kobylnica
9	5	165+216	170+525	5,3	Pobiedziska – Kobylnica
10	5	170+525	175+468	4,9	Kobylnica – Poznań
11	5	195+268	198+967	3,7	Poznań – Komorniki
12	5	194+359	195+268	0,9	Poznań – Komorniki
13	5	198+967	202+082	3,1	Komorniki – Sęszew
14	5	202+082	205+610	3,5	Komorniki – Sęszew
15	5	205+610	208+453	2,8	Komorniki – Sęszew
16	5	208+453	208+641	0,2	Sęszew – Będlewo
17	5	208+641	213+879	5,2	Sęszew – Będlewo
18	5	213+879	216+845	3,0	Będlewo – Głuchowo
19	92	156+154	160+853	4,7	Sękowo – Tarnowo Podgórne
20	92	160+853	161+279	0,4	Sękowo – Tarnowo Podgórne
21	92	161+279	170+142	8,9	Tarnowo Podgórne – Poznań
22	92	189+991	190+691	0,7	Poznań – Swarzędz

Lp.	Nr drogi krajowej	Kilometraż odcinka		Długość odcinka [km]	Nazwa odcinka
23	92	190+691	192+652	2,0	Swarzędz /przejście/
24	92	192+652	193+012	0,4	Swarzędz - Kostrzyn
25	92	193+012	198+840	5,8	Swarzędz - Kostrzyn
26	92	198+840	200+580	1,7	Swarzędz - Kostrzyn
27	92	200+580	201+021	0,4	Swarzędz - Kostrzyn
28	92	201+021	204+272	3,3	Kostrzyn /obwodnica/
29	92	204+272	204+365	0,1	Kostrzyn /obwodnica/
30	92	204+365	212+749	8,4	Kostrzyn – Nekla
31	A2	136+007	139+308	3,3	Nowy Tomyśl /węzeł/ - Buk /węzeł/
32	A2	139+542	140+194	0,7	Nowy Tomyśl /węzeł/ - Buk /węzeł/
33	A2	140+194	145+111	4,9	Buk /węzeł/ - Komorniki /węzeł/
34	A2	145+111	154+026	8,9	Buk /węzeł/ - Komorniki /węzeł/
35	A2	154+026	159+152	5,1	Buk /węzeł/ - Komorniki /węzeł/
36	A2	160+782	162+834	2,1	Komorniki /węzeł/ - Dębina /węzeł/
37	A2	162+932	163+833	0,9	Komorniki /węzeł/ - Dębina /węzeł/
38	A2	173+828	175+942	2,1	Krzesiny /węzeł/ - Września /węzeł/
39	A2	175+942	187+846	11,9	Krzesiny /węzeł/ - Września /węzeł/
40	S11	1+573	3+646	2,1	Poznań - /węzeł/ Koninko
41	S11	3+646	5+213	1,6	/węzeł/ Koninko - /węzeł/ Gądk
42	S11	5+213	11+553	6,3	/węzeł/ Gądk - /węzeł/ Kórnik Północ
43	S11	11+553	11+720	0,2	/węzeł/ Gądk - /węzeł/ Kórnik Północ
44	S11	11+720	12+201	0,5	Kórnik Północ - /węzeł/ Kórnik Południe
45	S11	12+201	12+272	0,1	Kórnik Północ - /węzeł/ Kórnik Południe
46	S11	12+272	12+864	0,6	Kórnik Północ - /węzeł/ Kórnik Południe
47	S11	12+864	14+155	1,3	Kórnik Północ - /węzeł/ Kórnik Południe
48	S11	14+155	14+743	0,6	/węzeł/ Kórnik Południe – Środa Wlkp.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, dla terenów objętych przekroczeniami dopuszczalnych wartości poziomu hałasu w środowisku w terminie jednego roku od wykonania mapy akustycznej wymagane jest opracowanie programów ochrony przed hałasem. Ze względu na zmianę przepisów dotyczących dopuszczalnych wartości poziomu hałasu w środowisku, dokonana 1 października 2012 roku, ustalenia map akustycznych w zakresie przekroczeń obowiązujących standardów wymagają aktualizacji.

Przebieg odcinków dróg objętych mapą akustyczną przedstawiono poniżej.

3.5. MONITORING PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH

Rok 2012 był drugim rokiem drugiego cyklu badań poziomu pól elektromagnetycznych (PEM) w środowisku, obejmującego lata 2011–2013. Badania, prowadzone w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, realizowane są w sposób określony w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 roku w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. Nr 221, poz. 1645).

Monitoring pól elektromagnetycznych polega na wykonywaniu w cyklu trzyletnim pomiarów natężenia składowej elektrycznej pola w 135 (po 45 na rok) punktach pomiarowych rozmieszczonych równomiernie na obszarze województwa.

Punkty wybiera się w miejscach dostępnych dla ludności usytuowanych:

- w centralnych dzielnicach lub osiedlach miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tysięcy,
- w pozostałych miastach,
- na terenach wiejskich.

Dla każdej z powyższych grup terenów wybiera się po 15 punktów, dla każdego roku kalendarzowego.

Pomiary wykonuje się w odległości nie mniejszej niż 100 metrów od źródeł emitujących pola elektromagnetyczne.

Na terenie powiatu poznańskiego w roku 2012 pomiary poziomów PEM prowadzono w trzech punktach: w Stęszewie przy ulicy 28 Grudnia 21 – w punkcie wytypowanym do badań w kategorii terenów *pozostałe miasta*, w Tarnowie Podgórnym przy ulicy Rokietnickiej i w miejscowości Świątniki w gminie Mosina, przy ulicy Kórnickiej 8 – w punktach wytypowanych do badań w kategorii *tereny wiejskie*.

Zmierzone poziomy składowej elektrycznej pola wynosiły odpowiednio 0,53 V/m, 0,25 V/m i 0,14 V/m – zatem nie występowało przekroczenie poziomu dopuszczalnego wynoszącego 7 V/m dla zakresu częstotliwości od 3 MHz do 3 GHz.

W tych samych punktach badania przeprowadzono w roku 2009 – w poprzednim, zakończonym cyklu trzyletnim – wtedy również nie stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego PEM.

W roku 2012, podobnie jak w latach ubiegłych, w trakcie badań na obszarze całej Wielkopolski w żadnym z punktów pomiarowych nie stwierdzono przekroczeń poziomów PEM. Mimo postępującego wzrostu liczby źródeł pól elektromagnetycznych nie obserwuje się znaczącego wzrostu natężenia poziomów pól w środowisku.

3.6. MONITORING GOSPODARKI ODPADAMI

Wojewódzką bazę danych, dotyczącą wytwarzania i gospodarowania odpadami wraz z rejestrem udzielanych pozwoleń na wytwarzanie odpadów oraz na zbieranie i przetwarzanie odpadów, prowadzi marszałek województwa.

Utrzymanie czystości i porządku w gminach należy do obowiązkowych zadań własnych gminy. Gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania.

WIOŚ, w ramach monitoringu gospodarki odpadami, gromadzi informacje o:

- kompostowniach i sortowniach,
- spalarniach,
- składowiskach z uwzględnieniem stopnia i sposobu ich zabezpieczenia.

Informacje te uzyskiwane są z ankiet wysyłanych do gmin oraz do podmiotów gospodarczych, weryfikowanych podczas kontroli.

Spalarnie

Na terenie powiatu poznańskiego w roku 2012 nie było funkcjonujących spalarni odpadów.

Kompostownie

W 2012 r. na terenie powiatu poznańskiego działały 3 przyzmywe kompostownie odpadów komunalnych:

- w miejscowości Rumianek (gmina Tarnowo Podgórne) od 2007 r. działa kompostownia należąca do Tarnowskiej Gospodarki Komunalnej TP-KOM Sp. z o.o. w Tarnowie Podgórnym. Ilość kompostowanych odpadów w 2012 roku wyniosła 9927,58 Mg mokrej masy (w tym 7028,42 Mg osadów ściekowych).
- w miejscowości Sierosław (gmina Tarnowo Podgórne) działa od 2006 r. kompostownia należąca do Fito-Pryzma Sp. z o.o. Poznań. Ilość kompostowanych odpadów w 2012 roku wyniosła 359,54 Mg suchej masy.
- w miejscowości Suchy Las (gmina Suchy Las) działa od 2008 r. kompostownia odpadów należąca od 01.07.2012 r. do Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Poznaniu Sp. z o.o. Ilość kompostowanych odpadów w 2012 roku wyniosła 9913,2 Mg mokrej masy.

Sortownie

Na terenie powiatu poznańskiego w 2012 roku działały 2 sortownie odpadów komunalnych:

- w miejscowości Rumianek (gmina Tarnowo Podgórne) od 2005 r. działa sortownia należąca do Tarnowskiej Gospodarki Komunalnej TP-KOM w Tarnowie Podgórnym, która od 2011 r. jest dzierzawiona przez Veolia Usługi dla Środowiska Sp. z o.o. w Gliwicach, Zakład w Poznaniu. W 2012 r. na terenie zakładu przy pracy linii sortowniczej, belownicy i sortowaniu ręcznym na placu, poddano sortowaniu 16 189,3 Mg odpadów, wysortowano:
 - odpady z sortowania papieru i tektury przeznaczone do recyklingu kod odpadu 03 03 08 w ilości 617,902 Mg,
 - opakowania z papieru i tektury kod odpadu 15 01 01 w ilości 10485,137 Mg,
 - opakowania z tworzyw sztucznych kod odpadu 15 01 02 w ilości 2353,831 Mg,
 - opakowania z drewna kod odpadu 15 01 03 w ilości 11,83 Mg,
 - opakowania ze szkła kod odpadu 15 01 07 w ilości 1841,693 Mg,
 - papier i tektura kod odpadu 20 01 01 w ilości 24,1 Mg,
 - papier i tektura kod odpadu 19 12 01 w ilości 507,989 Mg,
 - inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów kod odpadu 19 12 12 w ilości 346,798 Mg
- w miejscowości Luboń (gmina Luboń) od 2008 r. działa sortownia należąca do PAPC S.A. Krakowie, Zakład nr 8 w Luboniu. W 2012 r. poddano sortowaniu 1859,267 Mg odpadów; wysortowano:
 - opakowania z metalu (puszki aluminiowe) kod odpadu: 150104 w ilości 1836,773 Mg,
 - opakowania z metalu (puszki stalowe) kod odpadu: 150104 w ilości 22,494 Mg.

Składowiska odpadów

W 2012 r. na terenie powiatu poznańskiego eksploatowano siedem składowisk odpadów komunalnych w miejscowościach: Wysoczka (gmina Buk), Dopiewo (gmina Dopiewo), Białęgi (gmina Murowana Goślina), Borówko (gmina Pobiedziska), Srocko Małe (gmina Stęszew), Suchy Las (gmina Suchy Las), Rabowice (gmina Swarzędz). Na terenie powiatu znajdują się też 3 składowiska, których eksploatację zakończono.

Wykaz składowisk eksploatowanych na terenie powiatu poznańskiego w roku 2012

Lp.	Gmina	Miejscowość	Ilość odpadów składowana w 2012 roku /Mg/	Powierzchnia całkowita składowiska ^{/1/} /ha/	Data uruchomienia	Posiada ne decyzje ^{/2/}	Typ składowiska ^{/3/}
1.	Buk	Wysoczka	2048,91	3,84	1996	1,2,3,4,6	IN
2.	Dopiewo	Dopiewo	12033,59	12,17	1995	1,2,3,4,6	IN
3.	Murowana Goślina	Białęgi	9726,96	5,5	1994	1,2,3,4,6	IN
4.	Pobiedziska	Borówko	7525,67	4,6	1997	1,2,3,4,6	IN
5.	Stęszew	Srocko Małe	6474,4	4,2	1995	1,2,3,4,6	IN
6.	Suchy Las	Suchy Las	45025,9	61,49	1984	1,2,3,4,6	IN
7.	Swarzędz	Rabowice	13365,15	9,9	1999	1,2,3,4,6	IN

Objaśnienia:

/1/ powierzchnia całkowita składowiska to powierzchnia całego terenu (budynki, drogi wewnętrzne, kwatery) należąca do zarządzającego składowiskiem;

/2/ posiadane decyzje: **1** decyzja lokalizacyjna, **2** pozwolenie na budowę, **3** decyzja zatwierdzająca instrukcję eksploatacji, **4** pozwolenie na użytkowanie, **5** zezwolenie na odzysk lub unieszkodliwianie, **6** pozwolenie zintegrowane na składowanie odpadów z wyłączeniem odpadów obojętnych, o zdolności przyjmowania ponad 10 ton odpadów na dobę lub o całkowitej pojemności ponad 25.000 ton;

/3/ typ składowiska: **N** odpadów niebezpiecznych, **O** odpadów obojętnych, **IN** odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne.

Na składowiskach eksploatowanych w 2012 r. prowadzono monitoring w zakresie:

- jakości wód podziemnych,
- objętości i składu wód odciekowych,
- emisji gazów, opadów atmosferycznych,
- osiadania składowiska i struktury odpadów.

Ocieki gromadzono w szczelnych zbiornikach bezodpływowych, a następnie wykorzystywano w celach technologicznych lub wywożono do oczyszczalni ścieków.

W przypadku składowisk eksploatowanych nie przekazano WIOŚ raportu z badań monitoringowych za rok 2012 ze składowiska w Dopiewie oraz nie przedstawiono wyników badań osiadania składowiska ze składowisk w Białęgach i Srocku Małym.

Wykaz zamkniętych składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne na terenie powiatu poznańskiego

Lp.	Gmina	Miejscowość	Powierzchnia całkowita składowiska /ha/	Data uruchomienia	Data zaprzestania przyjmowania odpadów / decyzji na zamknięcie	Rekultywacja
1.	Czerwonak	Owińska	5	1995	2010 ^{1,2}	w trakcie rekultywacji
2.	Kórnik	Czmoń	10,4	1995	2005-decyzja o wstrzymaniu użytkowania, brak decyzji na zamknięcie	nie rozpoczęto rekultywacji
3.	Tarnowo Podgórne	Rumianek	23,22	1990	2009 ^{1,2}	rekultywacja zakończona

Objaśnienia:

1 – data zaprzestania przyjmowania odpadów,

2 – data decyzji na zamknięcie

W odniesieniu do składowisk, które zakończyły eksploatację, monitoring prowadzony był w pełnym zakresie; jedynie ze składowiska w Rumianku nie przedstawiono wyników badań osiadania składowiska.

3.7. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

1. W wyniku oceny jakości powietrza pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia substancji podlegających klasyfikacji, strefę wielkopolską zaliczono do klasy A, za wyjątkiem ozonu, pyłu PM10 i benzo(a)pirenu, dla których klasą wynikową była klasa C.
Ze względu na kryteria dla ochrony roślin, dla wszystkich substancji podlegających klasyfikacji strefę wielkopolską zaliczono do klasy A, z wyjątkiem ozonu, który zaliczono do klasy C.
Zaliczenie strefy do klasy A oznacza, że jakość powietrza atmosferycznego na jej obszarze jest zadowalająca. Natomiast przypisanie klasy C oznacza stwierdzenie przekroczeń wymaganych prawem norm. Przyszłe przedsięwzięcia podejmowane na obszarze strefy nie mogą wpływać na pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego. Na obszarze strefy powinny być prowadzone działania na rzecz utrzymania jakości powietrza lub jej poprawy.
Zarząd Województwa Wielkopolskiego przygotowuje program naprawczy mający na celu osiągnięcie poziomu docelowego substancji w powietrzu dla benzo(a)pirenu i aktualizację programu dla pyłu PM10.
2. Zgodnie z wymaganiami Ramowej Dyrektywy Wodnej do 2015 roku należy osiągnąć dobry stan wód.
Wszystkie jednolite części wód, za wyjątkiem Kanału Mosińskiego, badane na terenie powiatu wykazały zły stan wód. Największy wpływ na jakość wód mają punktowe źródła zanieczyszczeń

(wprowadzanie do wód niedostatecznie oczyszczonych lub nieoczyszczonych ścieków) oraz zanieczyszczenia obszarowe pochodzące głównie z rolnictwa. Inne ważne źródła zanieczyszczeń wód powierzchniowych stanowią także: rozwój terenów rekreacyjnych bez właściwej infrastruktury (kanalizacja, oczyszczalnie) oraz terenów zabudowy mieszkaniowej w ich bezpośrednim sąsiedztwie i niedostateczna sanitacja wsi.

Należy dążyć do poprawy stanu wód w szczególności poprzez: uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w zlewniach (budowa równolegle sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, odprowadzanie do wód wyłącznie ścieków oczyszczonych); stosowanie odpowiednich zabiegów agrotechnicznych na terenach użytkowanych rolniczo, podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa.

3. Na obszarze powiatu położone są dwie JCWPd, których wody uznano za zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych. W wyniku badań PIG w jednym badanym punkcie stwierdzono wody dobrej jakości (II klasa), a w 8 punktach wody zadowalającej jakości (III klasa). Wody podziemne badane pod kątem zanieczyszczenia azotanami pochodzenia rolniczego (3 punkty) nie wykazały tego rodzaju zanieczyszczenia.
4. Monitoring jakości gleby w miejscowości Robakowo w gminie Kórnik nie wykazał potencjalnych zagrożeń dla wielofunkcyjności gleb użytkowanych rolniczo. Gleby niezanieczyszczone, o naturalnych zawartościach metali śladowych mogą być przeznaczone pod wszystkie uprawy ogrodnicze i rolnicze, zgodnie z zasadami racjonalnego wykorzystania rolniczej przestrzeni produkcyjnej.
5. Degradacja klimatu akustycznego środowiska ma miejsce przede wszystkim w sąsiedztwie głównych tras komunikacji drogowej na terenie powiatu. Ze względu na trudności związane z eliminowaniem tego rodzaju konfliktów akustycznych, podstawowe znaczenie ma właściwa polityka w zakresie planowania przestrzennego.
Problem ten dotyczy nie tylko decyzji podejmowanych w stosunku do obiektów będących źródłami hałasu, ale również lokalizowania projektowanej zabudowy i terenów wymagających komfortu akustycznego. Szczególnym zadaniem jest dochowanie starań o zachowanie komfortu akustycznego na terenach, na których aktualnie panują korzystne warunki akustyczne. W związku z presją urbanizacyjną obszarów takich jest coraz mniej, równocześnie wobec powszechności narażenia na hałas powinny one zostać objęte szczególną ochroną.
6. W drugim trzyletnim cyklu pomiarów (2011–2013), zarówno w roku 2011 jak i w roku 2012 nie stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego pól elektromagnetycznych na terenach dostępnych dla ludności na obszarze województwa wielkopolskiego.
7. Gospodarka odpadami:
 - a) na terenie powiatu eksploatowano: 3 kompostownie, 2 sortownie i 7 składowisk odpadów komunalnych,
 - b) ilość składowanych odpadów na wszystkich 7 składowiskach zmniejszyła się w porównaniu do roku 2011,
 - c) ilość kompostowanych odpadów i poddanych sortowaniu była większa niż w roku 2011,
 - d) na terenie powiatu znajdują się 3 składowiska nieeksploatowane, dwa z nich posiadają decyzję na zamknięcie, są to: składowisko w m. Rumianek, które zostało zrekultywowane i składowisko w m. Owińska, na którym prowadzone są prace rekultywacyjne, natomiast w przypadku składowiska w Czmoniu wydana jest decyzja z 2005 r. o wstrzymaniu użytkowania,
 - e) monitoring na składowiskach eksploatowanych i nieeksploatowanych prowadzony był w pełnym zakresie, nie przedstawiono jedynie wyników badań osiadania składowiska ze składowisk w Białęgach, Srocku Małym i Rumianku. W przypadku składowiska w Dopiewie nie przekazano WIOŚ raportu z badań monitoringowych za rok 2012.

4. DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA

W 2012 r. WIOŚ w Poznaniu realizował zadania kontrolne określone w ustawie o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz w „Ogólnych kierunkach działania IOŚ” ustalonych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Podstawowym celem przeprowadzonych kontroli była poprawa komfortu życia ludzi i stanu środowiska, dlatego wybór podmiotów do kontroli dokonywany był w oparciu o analizę szeregu uwarunkowań i kryteriów, między innymi takich jak:

- potencjalna uciążliwość zakładu dla środowiska,
- wyniki automonitoringu emisji prowadzonego przez podmioty korzystające ze środowiska,
- wnioski o podjęcie interwencji.

Zestawienie liczbowe działań kontrolnych

Jednostka administracyjna	Liczba					Decyzje wymierzające kary		Liczba decyzji ustalających termin i wstrzymujących	Liczba wniosków o ukaranie do sądów	Liczba wniosków do organów ścigania
	zakładów w ewidencji WIOŚ	kontroli	zarządzeń pokontrolnych	decyzji ustalających kary biegnące	mandatów karnych (liczba/zł)	liczba	kwota tys. zł			
Miasto i Gmina Buk	28	11	8	-	1/300	-		-	-	-
Gmina Czerwonak	44	20	13	-	5/1400	-		-	-	-
Gmina Dopiewo	42	15	11	-	2/600	1	10	-	-	-
Gmina Kleszczewo	14	4	3	-	1/300			-	-	-
Gmina Komorniki	43	7	4	-	2/600			-	-	-
Miasto i Gmina Kostrzyn	14	4	3	-	-	1	10	-	-	-
Miasto i Gmina Kórnik	44	15	8	-	3/700			-	-	-
Miasto Luboń	34	9	7	-	3/1100	1	5	-	-	-
Miasto i Gmina Mosina	61	15	8	-	3/1000			-	-	-
Miasto i Gmina Murowana Goślina	38	7	3	-	-			-	-	-
Miasto i Gmina Pobiedziska	30	8	4	1	1/200	2	9,11	-	-	-
Miasto Puszczykowo	8	1	1	-	-			-	-	-
Gmina Rokietnica	23	5	3	-	4/800	2	20	-	-	-
Miasto i Gmina Sęszew	55	18	11	-	1/300			-	-	-
Gmina Suchy Las	66	18	10	-	7/2000			-	-	-
Miasto i Gmina Swarzędz	71	15	9	-	3/800			-	-	-
Gmina Tarnowo Podgórne	87	24	17	1	3/900	1	10,81	-	-	-
Powiat poznański ziemski	702	196	123	2	39/11000	8	64,92	-	-	-

5. POWAŻNE AWARIE

W 2012 roku na terenie powiatu poznańskiego ziemskiego funkcjonowały trzy zakłady kwalifikujące się do zakładów o dużym ryzyku (ZDR) wystąpienia poważnych awarii:

- BP Europa SE, Oddział w Polsce Kraków – Rozlewnia Gazu w Swarzędzu,
- Raben Polska Spółka z o.o. – Oddział w Gądkach k/Poznań,
- HEMPEL MANUFACTURING /POLAND/ Sp. z o.o.

Pięć zakładów z terenu powiatu uznano za zakłady o zwiększonym ryzyku (ZZR) wystąpienia poważnych awarii:

- OXYTOP Spółka z o.o.,
- BRENTAG Polska Sp. z o.o. – Baza Magazynowa Poznań,
- NOVOL Sp. z o.o.,
- BROS Sp. j. B. P. Miranowscy w Poznaniu – Magazyn w Murowanej Goślinie,
- DRAMERS S.A.

Pięć zakładów zaklasyfikowano do grupy pozostałych zakładów mogących spowodować poważne awarie, które ze względu na ilość substancji niebezpiecznej, jaka może znajdować się w zakładzie, nie klasyfikują się do grup ZZR lub ZDR, ale z uwagi na rodzaj substancji, prowadzone procesy technologiczne lub usytuowanie instalacji, stanowią zagrożenie dla środowiska:

- AQUANET S.A. Poznań – Wydział Produkcji Wody w Mosinie,
- Przedsiębiorstwo Eksploatacji Rurociągów Naftowych „Przyjaźń” S.A. w Płocku – Odcinek Zachodni z siedziba w Górze,
- AQUANET S.A. Poznań – Wydział Produkcji Wody w Gruszczynie,
- SOKOŁÓW-POZMEAT Sp. z o.o. Robakowo,
- Zakłady Drobiarskie „Koziegłowy” Sp. z o.o.

Rejestr nie obejmuje stacji paliw, które również mogą być potencjalnym miejscem wystąpienia poważnych awarii.

Zdarzenia o znamionach poważnej awarii.

W roku 2012 na terenie powiatu poznańskiego ziemskiego nie wystąpiły zdarzenia o znamionach poważnej awarii, ani poważne awarie.